

සිලෝන් ෂීපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් - 2020/2021

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්වාවගණනය කළ මතය

සිලෝන් ෂීපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් (“සමාගම”) හි 2021 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2021 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2021 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්වාවගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වාවගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වාවගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන් ,වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද , අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය ,ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

ගනුදෙනු කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරිබලය සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම, අදාළ වන වාර්තාකරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සහ වත්කම් සඳහා ගිණුම් කටයුතුභාවය පවත්වාගෙන යාම, කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරි බලය සහිතව පමණක් වත්කම්වලට ප්‍රවේශ වීම, සටහන් කරන ලද වත්කම් සඳහා වූ ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්නා වත්කම් සමඟ සාධාරණ කාල වකවානුවලදී සැසඳීම සහ වෙනස්කම් ඇතොත් ඒවා සම්බන්ධයෙන් නිසි පියවර ගැනීම ආදිය සඳහා සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීමට ප්‍රමාණවත් “මනාලෙස සැලසුම් කරන ලද” අභ්‍යන්තර ගිණුම්කරණ පාලන පද්ධතියක් ආයතනය විසින් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ.

1.5.2 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවලට අනුකූල නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(i) “දේපල, පිරිසත සහ උපකරණ” පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතයේ (LKAS 16) 51 වන ඡේදය ප්‍රකාරව, වත්කමක අවශේෂ වටිනාකම සහ ඵලදායී ජීව කාලය අවම වශයෙන් සෑම මූල්‍ය වර්ෂයක් අවසානයේම සමාලෝචනය කළ යුතු අතර අපේක්ෂිත අගය පෙර ඇස්තමේන්තුවට වඩා වෙනස් වන්නේ නම්, ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවේ වෙනස්වීම් සහ දෝෂ පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත (LKAS) 8 ප්‍රකාරව ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවක වෙනසක් ලෙස අදාළ වෙනස (වෙනස්කම්) ගිණුම්ගත කළ යුතුය. ඊට පටහැනිව, 2021 මාර්තු 31 දිනට වටිනාකම රු.34,479,817 ක් වූ සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂය කරන ලද වත්කම් සමාගම විසින් භාවිතා කරන බව නිරීක්ෂණය විය. කෙසේ වෙතත්, වත්කම්</p>	<p>සිලෝන් ෂීපින් කෝපරේෂන් සමාගම වර්ෂ ගණනාවක් මෙම වාහන, ගෘහභාණ්ඩ සහ සවිකිරීම් සහ කාර්යාල උපකරණ භාවිතා කළ අතර එහි කිසිදු වැහැරීමේ හා ගෙවීමේ වටිනාකමක් (wear and tear value) නොතිබුණි. ඔබ ඒවායේ තත්ත්වය නිරීක්ෂණය කිරීම වඩා යහපත් වන අතර එවිට එම වත්කම් තක්සේරුව, සිලෝන් ෂීපින් කෝපරේෂන් සමාගමට තවත් පිරිවැයක් පමණක් බව ඔබට වැටහෙනු ඇත. 1999 වර්ෂයේදී ස්ථාපනය කරන ලද පරිගණක මෘදුකාංගය වසර 22 කට ආසන්න කාලයක් පැරණි බැවින් සමාගමේ අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා පැකේජය නොගැලපෙන අතර පරිශීලක-හිතකාමී අයුරින් නොපවතියි. සමාගමට මෙයින් කිසිදු වටිනාකමක්</p>	<p>වත්කම් සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂය කර තිබුණද, ඒවා තවදුරටත් භාවිතා කරන්නේ නම්, අස්ථිත්වයට ඵලදායී ජීව කාලය සැලකිල්ලට ගනිමින් ඒවා නැවත තක්සේරු කළ යුතුය. සෑම වත්කමක්ම වාර්ෂිකව සමාලෝචනය කළ යුතුය.</p>

නැවත තක්සේරු කිරීමට සහ අවශ්‍ය පරිදි ගැලපීම් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

නොලැබෙන බැවින්, පරිගණක මෘදුකාංගය ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීම සඳහා කළමනාකරණය නිර්දේශ කර නොමැත.

(ii) මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතයේ (LKAS 01) 35 වැනි ඡේදය ප්‍රකාරව, ගනුදෙනුවේ විදේශ විනිමය ලාභ සහ අලාභ ප්‍රමාණාත්මක වේ නම්, සමාගම එම ලාභ හා අලාභ වෙන වෙනම ඉදිරිපත් කළ යුතුය. කෙසේ වෙතත්, ඊට පටහැනිව, සමාගම විසින් උපයා තිබූ රු. 67,155,002 ක විනිමය ලාභය, රු. 2,109,976,010 ක් වූ සෘජු වියදම්වලට එරෙහිව හිලවී කර තිබුණි. තවද, එම ප්‍රමිතයේ 32 වැනි ඡේදය ප්‍රකාරව, ප්‍රමිත මගින් අවසර දෙනු ලැබුවහොත් මිස සමාගම විසින් වගකීම්වලට එරෙහිව වත්කම් හිලවී නොකළ යුතුය. කෙසේ වෙතත්, ඊට පටහැනිව සමාගම විසින් රු. 888,948 ක් වූ හර ශේෂයන් වෙළඳ ගෙවිය යුතු ශේෂවලට එරෙහිව හිලවී කර තිබුණු අතර රු. 3,402,124 ක් වූ හර ශේෂයන් වෙතත් ගෙවිය යුතු ශේෂවලට එරෙහිව හිලවී කර තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වෙළඳ ගෙවිය යුතු ශේෂ සහ වෙනත් ගෙවිය යුතු ශේෂය අඩුවෙන් දක්වා තිබුණු අතර හර ශේෂය රු.4,291,042 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

අප විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේදී විනිමය ලාභ සහ අලාභ සම්බන්ධයෙන් කිසිදු හිලවී කිරීමක් සිදු කර නොමැත. වෙනත් අයකර ගැනීම් සඳහා අංක. 21991 (දේශීය) සහ 21990 (විදේශීය) ලෙස ගිණුම් කේත දෙකක් පවතියි. ගිණුම් දෙකෙහිම ශුද්ධ ශේෂය සැලකිල්ලට ගෙන ඇති අතර කිසිදු විනිමය ලාභයක් හෝ අලාභයක් සිදු නොවීය. අංක 34600 (F) සහ 34601 (L) Victualling ගිණුම්වල ද එලෙසම සිදුවී ඇත. පොත්වල ඇති රු. 888,948 ට (රු. 13,317 + රු. 875,631) අදාළ ඇතුළත් කිරීම් සුදුසු ගිණුම් වෙත මාරු කර ඇත.

කළමනාකරණය විසින් ප්‍රමාණාත්මක විනිමය ලාභ සහ අලාභ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වෙන වෙනම ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

(iii) නැව් නැතීමේ සමාගම විසින් යාත්‍රා දෙකක වගකීමක් ලෙස තැන්පත් කර තිබුණු රු.114,247,992 (එ.ජ.ඩො 745,246) ක ගෙවිය යුතු ශේෂය සමාගම විසින් පරිවර්තනය කර නොතිබුණි. එබැවින් වගකීම් අළුත්වැඩියා තැන්පතුව (වගකීම) රු.36,321,510 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි. තවද, විවිධ විදේශ මුදල් ඒකක වලින් පැවති එකතුව රු.270,987,706 ක් වූ විදේශීය ණය හිමියන් (නැව් නියෝජිතයන්) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දිනට පැවති අවසාන අනුපාතයට පරිවර්තනය කර නොතිබුණි.

වගකීම් අළුත්වැඩියා කිරීමේ වගකීම් මුදල ලෙස පෙන්වා ඇති මුදල සමඟ එකඟ වේ. මෙය 2021/22 මුදල් වර්ෂයේදී නිවැරදි කරනු ලැබේ. කේතය අංක: 17061, මෙය බොහෝ මුදල් වර්ග සහිත බොහෝ ණය හිමියන්ගේ ඉන්වොයිසි රාශියක් වන අතර මෙම ගිණුම නැවත තක්සේරු කිරීම ප්‍රායෝගිකව අපහසු වේ. නමුත් මෙම ණයහිමියන් පියවීමේදී පද්ධතිය ස්වයංක්‍රීයව එහි විනිමය අලාභය/ලාභ සලකා බලයි.

ගෙවිය යුතු සමහරක් හිමිකම් නොපෙන්වන බව පැහැදිලි වේ නම්, ඒවා ආදායම ලෙස පියවිය හැකි අතර අනෙකුත් ශේෂ මූල්‍ය වර්ෂය අවසානයේ පවතින අනුපාතයට පරිවර්තනය කළ යුතුය.

Gulf maritime Services (Pak) Ltd,
BSV Shipping Agency Pvt Ltd,
Chittagong සහ Shipping

Copenhagen පසුගිය වසර 10 තුළ අක්‍රීය වූ ආයතන වේ. අඛණ්ඩව පවතින විදේශීය ණය ගැතියන්ගේ/ණය හිමියන්ගේ ශේෂයන් වසර අවසාන අගයන් සමඟ යාවත්කාලීන කළ යුතු බවට එකඟ වූ අතර එසේ නොමැති නම් එය පොත්වල සත්‍ය වත්කම්/වගකීම් අගය පිළිබිඹු නොකරනු ඇත.

1.5.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>සමාගම විසින් යාත්‍රා දෙකෙහි බංකර් තොග (ඉන්ධන තොග) ගිණුම නිවැරදිව නඩත්තු කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. එබැවින්, 2021 මාර්තු 31 දිනට රු.195,148,355 ක් වූ බංකර් තොගයේ නිරවද්‍යතාවය විගණනයට තහවුරු කරගැනීමට නොහැකි විය. MV Ceylon Breeze නෞකාවට අදාළ නියැදි විගණන පරීක්ෂණයකදී, කුලියට ගත් පළමු වාරයේ දී බංකර් තොගයේ ලෙජර් ශේෂය අතර වෙනස රු.17,310,005 ක් වන බව අනාවරණය වූ අතර පළමු වාරයේදී බංකර් තොගයේ ලෙජර් ශේෂය අතර වෙනස රු. 17,310,005 ක් වූ බවත්, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ කුලියට ගැනීම් අතර යාත්‍රාව සම්ප්‍රේෂණය කිරීමේදී මිල හා ප්‍රමාණ වෙනස්කම් අහිමි වීම රු. 1,160,926 ක් වූ බවත්, ජූලි මාසයේ දී බංකර් තොග පරිභෝජනය මග හැරීම රු. 43,759,166 ක් වූ අතර එය බංකර් තොග ගිණුමට සහ ලාභ අලාභ ගිණුමට ගැලපීමක් කර නොතිබුණු බවත් MV Ceylon Breeze නෞකාවට අදාළ නියැදි විගණන පරීක්ෂණයකදී අනාවරණය විය.</p>	<p>යාත්‍රාව කුලී පදනම මත ලබා දීමේදී බංකර් තොගය යාත්‍රා ලබා දීමේදී පවතින වෙළඳපල මිලට තක්සේරු කර ඇත. එබැවින්, කුලී කරු විසින් එකම වටිනාකමක් පමණක් ගෙවා ඇත. රු.17,310,005 ක් වූ වෙනස සිලෝන් ෂීපින් කෝපරේෂන් සමාගම වෙත පාඩුවක් වන අතර එය අදාළ විනිමය අනුපාත වෙනස සමඟ විස්තීර්ණ ආදායම් ගිණුමට මාරු කළ යුතුය. එය දැනටමත් ගිණුම්වල ගැලපීම් කර ඇත.</p> <p>කුලී සවි කිරීම් සටහනේ (Charter Fixture Note) කොන්දේසි අනුව ගිණුම් ඇතුළත් කර ඇත. ඔහු සමඟ සවි කිරීම් සටහන් වලට ඇතුළු වීම බැහැරකරන ලද බැවින් බංකර් තොගයේ අඩු මිලකට එකඟ වීම AGM (Chartering) ගෙන් විමසිය යුතු වේ.</p>	<p>කළමනාකාරිත්වය විසින් භෞතික බංකර් තොගය පිළිබඳ නිසි පාලනයක් හඳුන්වා දිය යුතු අතර බංකර් තොගයේ නිරවද්‍යතාවය සහ පූර්ණත්වය පවත්වා ගැනීම සඳහා යාත්‍රා දෙකෙහි බංකර් තොග ගිණුම්ගත කළ යුතුය.</p>

1.5.4 සංවිධානයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වන අලාභය රු. 813,320,485 ක් වූ අතර 2021 මාර්තු 31 දිනට සමුච්චිත අලාභය රු. 3,419,789,062 කි. තවද, 2021 මාර්තු 31 දිනට සමාගමේ ශුද්ධ වත්කම්වල/හිමිකම්වල අගය රු. 2,041,613,494 ක සෘණ අගයක් වූ අතර, මේවා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම සම්බන්ධව පවතින අනිශ්චිතතා දක්වන ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතා පිළිබඳ පැහැදිලි හැඟවීමක් බව නිරීක්ෂණය විය. සමාලෝචිත වර්ෂයේ අලාභයට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ 2021 මාර්තු 31 දිනට එක්සත් ජනපද ඩොලර් ණය ශේෂය ශ්‍රී ලංකා රුපියල් අගයට පරිවර්තනය කිරීමෙන් පැන නැඟුණු රු. 684,460,190 ක් වූ විනිමය අලාභයයි. 2021 ජූලි 3 වැනි දින පැවති සමාගමේ විශේෂ මහා සභා රැස්වීමේදී මෙම තත්ත්වය මහභරවා ගැනීම සඳහා අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් සමාගම විසින් යෝජනා කර තිබුණි. මෙම රැස්වීමේදී, නැව් තැනීමේ කර්මාන්තයේ සාමාන්‍ය පරිචයට අනුව, එක්සත් ජනපද ඩොලර් ණය ශ්‍රී ලංකා රුපියල් ණයක් බවට පරිවර්තනය කිරීමට සහ සියයට 7.88 සිට සියයට 2 - 4 දක්වා පොළී අනුපාතය අඩු කිරීම ඇතුළුව වාසිදායක නියම සහ කොන්දේසි සහිතව ණය නැවත ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමට කළමනාකාරිත්වය වෙත අනුමැතිය ලබා දී තිබුණි. කෙසේ වුවද, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අනුමැතිය ලබා දී නොතිබුණු නිසා ණය ලංකා රුපියල් බවට පරිවර්තනය කිරීමට නොහැකි වී තිබුණි. බැංකුව විසින් වසර නැවත ගෙවීමේ කාලය වසර 15 සිට වසර 20 දක්වා වැඩිකරමින් ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කර තිබුණි. නමුත්, පොළී අනුපාතිකය අපේක්ෂා කළ පරිදි සියයට 2 - 4 දක්වා අඩු කර නොතිබූ අතර සියයට 5.25 + මාස 6ක LIBO සිට සියයට 0.25ක් පමණක් අඩු කර තිබුණි. එබැවින්, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල යෝජනා අංක: 259 2021/151 අනුව, එක්සත්

2021 වර්ෂයේ වාර්තා වූ මූල්‍ය අලාභය, මහජන බැංකුවෙන් ණය ලබාගත් දිනයේ සිට ප්‍රවර්තන වර්ෂය දක්වා වූ එක්සත් ජනපද ඩොලර් ණයෙහි විනිමය අනුපාත වෙනස හේතුවෙන් සිදු විය. ණය ගත් කාලයේ විනිමය අනුපාතිකය 135 ක් පමණ වූ අතර දැන් එය 365 දක්වා වැඩි වී ඇත.

වත්මන් විනිමය අනුපාතිකයට ගෙවිය යුතු ණය වාරිකය සහ පොලිය සහ ගිණුම්වල පෙත්විය යුතු ඉතිරි ණය මුදල ද වත්මන් විනිමය අනුපාතිකයෙන් ගණනය කෙරේ. විනිමය අනුපාතිකයේ ශීඝ්‍ර වැඩිවීමක් හේතුවෙන්, ගිණුම්වල දක්වා ඇති ඉතිරි ණය මුදලේ වගකීම අවම කළ නොහැකි ලෙස සැලකිය යුතු ඉහළ අගයක් ගන්නා අතර එය පොත් වටිනාකමක් පමණි.

මූල්‍ය ගිණුම්වල දක්නට ලැබෙන විනිමය අලාභ වෙනස වළක්වා ගැනීම සඳහා සහ වඩාත් හිතකර නියමයන් සහ කොන්දේසි සඳහා ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමට එක්සත් ජනපද ඩොලර් ණය ශ්‍රී ලංකා රුපියල් බවට පරිවර්තනය කිරීමට සමාගම විසින් පූර්වෝපායන් ගෙන තිබුණි.

එක්සත් ජනපද ඩොලර් ණය මුදල වඩාත් හිතකර නියමයන් සහ කොන්දේසි සඳහා ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමට 2020 නොවැම්බර් 17 වැනි දින කැබිනට් අනුමැතිය ලබා දී ඇත. මෙම යෝජනාවට ඇරයුම් කරන ලද අතර එක්සත් රාජධානියේ එක් ලංසුකරුවෙකු පමණක් සහභාගී වූ අතර ඉදිරිපත් කරන ලද පොළී අනුපාතය වසරකට 1.5% කි.

එක්සත් රාජධානියේ ශ්‍රී ලංකා මහ කොමසාරිස් කාර්යාලය සහ මහ බැංකුව විසින් සපයන ලද තොරතුරු

සමාගම මුහුණ දෙන අඛණ්ඩව පවතින ගැටළු මහභරවා ගැනීම සඳහා විශේෂ මහා සභා රැස්වීමේදී යෝජනා කර ඇති අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීමට කළමනාකාරිත්වය පියවර ගත යුතුය.

ජනපද ඩොලර්වලින් ශ්‍රී ලංකා රුපියල් අගයට ණය පරිවර්තනය කිරීමට පෙර සහ පසු ජනනය වන මුදල් ප්‍රවාහ මත පදනම් වූ අලාභ අවම කිරීමේ ප්‍රධාන සාධකය සාර්ථක වී නොතිබුණි.

තවද, 2020 නොවැම්බර් 17 දින කැබිනට් තීරණයට අනුව ණය ප්‍රතිමූල්‍යකරණ ක්‍රියාවලිය සමාගම විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද එක් යෝජනාවක් මත පදනම්ව යෝජනා සඳහා ඉල්ලීම (RFP) මගින් නව ණය දෙන්නෙකු සොයා ගිය අතර ටෙන්ඩරය ලත්ය. හි ශ්‍රී ලංකා මහ කොමසාරිස් කාර්යාලයේ, මහ බැංකුවේ සහ නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ පැහැදිලි කරන ලෙස තාක්ෂණික කමිටුව කළමනාකාරිත්වයට නියෝග කළේය. කෙසේ නමුත්, 2022 ජනවාරි 21 වන විටත් ක්‍රියාවලිය අවසන් කර නොතිබුණි. ශ්‍රී ලංකා ධන ලේඛනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, පාවෙන බංකර ගබඩාවක් ක්‍රියාත්මක කිරීම, නොරච්චෝලේ මගී හා භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය සඳහා බෝට්ටුවක් තැනීම, බංගලිදේශ නැව් සංස්ථාව සමඟ සම්බන්ධීකරණයෙන් කොළඹ සහ බංගලිදේශය අතර පෝෂක සේවාවක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ මුහුදු බොරතෙල් ප්‍රවාහනයට ඇතුළුවීම සඳහා නියමිත කාලය තුළ කුලී පදනම මත හෝ බෙයාර්බෝට් කුලී පදනම මත ටැංකි නෞකාවක් කුලියට ගැනීම වැනි දිගුකාලීන සංවර්ධනයන් ළඟා කර ගැනීම සඳහා පවත්නා ව්‍යාපාරික ක්‍රමෝපාය වශයෙන් ව්‍යාපාරය විවිධාංගීකරණය කිරීම සඳහා වන වෙනත් යෝජනා ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.

අනුව මෙම එක්සත් රාජධානියේ සමාගමේ විශ්වසනීයත්වය පිළිබඳ සැහීමකට පත් නොවීය. මෙම යෝජනාව ඉදිරියට ගෙන යාමට නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ඉල්ලා සිටි අවසරය යෝජනාව වලංගු කාලයට පෙර ලැබී නොමැත. ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ ප්‍රසම්පාදනය සඳහා පත්කළ CANC 2022.07.01 දින පැවති රැස්වීමේදී යෝජනාවට ප්‍රතිචාර නොදක්වන බැවින් ප්‍රතිමූල්‍යකරු තෝරා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය අවසන් කිරීමට තීරණය කරන ලදී.

ණය මුදලේ මූල්‍ය බර අවම කර ගැනීමේ විකල්ප දෙකම මෙතෙක් සාර්ථක වී නොමැත.

සමාගම සිය ආදායම වැඩි කර ගැනීම සඳහා නව ව්‍යාපාර උපාය මාර්ග/ව්‍යාපාර විවිධාංගීකරණ ආකෘති හඳුන්වා දී ඇති නමුත් ප්‍රධාන වශයෙන් පහත සඳහන් හේතු නිසා එය ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකි විය.

- මහා පරිමාණ ආයෝජන සඳහා අරමුදල් ප්‍රමාණවත් නොවීම
- කාලය ගතවන සහ සංකීර්ණ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියා පටිපාටි
- ඉහළ පොලී අනුපාත / ණය සඳහා හිතකර නියමයන් සහ කොන්දේසි නොමති වීම
- විදේශ ආයෝජන සඳහා ආකර්ෂණීය ප්‍රතිපත්ති නොමැති වීම
- Covid 19 හේතුවෙන් සංවර්ධන සීමා පැවතීම
- රටේ දේශපාලන අස්ථාවරත්වය.

1.5.5 මුදල් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතයේ (LKAS- 07) 6 ඡේදය ප්‍රකාරව, මුදල් සඳහා වන අර්ථ දැක්වීම අතැති මුදල් සහ ඉල්ලුම් තැන්පතු වලින් සමන්විත වේ. සමාගමේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තියට අනුව, මුදල් සහ මුදල් සමාන දෑ යන්නට අතැති මුදල්, ඉල්ලුම් තැන්පතු සහ මාස තුනක් හෝ ඊට වඩා අඩු මූලික කල්පිරීමක් සහිත අනෙකුත් කෙටිකාලීන ඉහළ ද්‍රවශීලතාවක් සහිත ආයෝජන ඇතුළත් වේ. එයට පටහැනිව, සමාගම විසින් නැව් දෙකේ කපිතාන්වරුන්ට ඔවුන්ගේ දෛනික මෙහෙයුම් සඳහා ලබා දී ඇති මුදල් ප්‍රවාහය (මුදල් අග්‍රම) වන රු. 1,003,766 ක මුදල, මුදල් සහ මුදල් සමාන දෑ ලෙස සලකා නොතිබුණු අතර එය වෙනත් ලැබිය යුතු යටතේ ඇතුළත් කර තිබුණි. එබැවින්, 2021 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ මෙන්ම මුදල් ප්‍රවාහය එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.</p>	<p>සිලෝන් ෂීපින් කෝපරේෂන් සමාගම ආරම්භයේ සිටම කපිතාන්වරයාට මුදල් නිදහස් කිරීමට සහ ලෙජරයේ වාර්තා තැබීමට අප විසින් ඒකම පරිචය අනුගමනය කර ඇත. ණයගැතියා මෙන් කපිතාන් වෙත මුදල් (CTM) නිකුත් කිරීම සහ සටහන් කිරීමද යාත්‍රා කපිතාන්වරයාට ලැබෙන පියවීම් දක්වා එම පරිචය අනුව සිදු කර ඇති අතර ඔබ විසින් ඔබගේ විගණන විමසුමේ සඳහන් කර ඇති පරිදි කපිතාන් වෙත මුදල් (CTM), මුදල් අග්‍රම ලෙස සැලකිය නොහැක. තවද, LKAS 07 ට අනුව මෙම කපිතාන් වෙත මුදල් (CTM), විනිමය අනුපාතවල අස්ථාවරත්වය (ශ්‍රී ලංකා රුපියල්වලට සාපේක්ෂව එක්සත් ජනපද ඩොලර්) නිසා අගය වෙනස් වීමේ සැලකිය යුතු අවදානමක් ඇත. එබැවින් මෙය මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ ලෙස සලකනු නොලැබේ. එවිට එය යාත්‍රා කපිතාන්වරයාගේ වගකීම ලෙස අපි සලකන්නු.</p>	<p>නැව් දෙකක් අභ්‍යන්තර අංශ දෙකකට සමාන වේ. එබැවින් එහි වියදම් පියවා ගැනීම සඳහා කපිතාන්වරුන් දෙදෙනාට මුදල් අග්‍රිමය ලබා දිය යුතුය.</p>

1.5.6 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>ශේෂ තහවුරුකිරීම් ඇතුළුව ප්‍රමාණවත්, සුදුසු සාක්ෂි නොමැති වීම හේතුවෙන් ණය ගැතියන් 22 දෙනෙකුගේ එකතුව රු.73,809,918 ක් වූ ණය ගැති ශේෂයේ සහ ණය හිමියන් 13 දෙනෙකුගේ එකතුව රු.26,750,981 ක් වූ ගෙවිය යුතු වෙළඳ ශේෂයේ නිරවද්‍යතාවය සහ පැවැත්ම විගණනයේදී තහවුරු කර ගැනීමට නොහැකි විය.</p>	<p>ණය ගැතියන් සහ ණයහිමියන් පිළිබඳ මෙම සියලු ශේෂයන් වසර 10කට වැඩි කාලයක් ක්‍රියාකාරී නොවන අතර සමහර ඒවා වසර 20 - 30 කටද වඩා වැඩි බැවින් නිරීක්ෂණ නිවැරදි වේ. වලනයන් හෝ අනුරූපී විස්තර සහ ඒවායේ පැවැත්ම පවා සොයා ගත නොහැකි වේ.</p>	<p>ණයගැති ශේෂ අය කර ගැනීම සහ ණය හිමි ශේෂයන් තහවුරු කිරීම සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණය විසින් නිසි අභ්‍යන්තර පාලනයක් හඳුන්වා දිය යුතුය.</p>

1.6 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2021 මාර්තු 31 දිනට වෙළෙඳ ලැබිය යුතු මුළු හිඟ ශේෂය රු. 1,829,796,029 ක් වූ අතර, එදිනට භානිකරණය සඳහා ප්‍රතිපාදනය රු.1,010,026,050 ක් විය. මුළු ණය ගැතියන්ගෙන් සියයට 59 ක් හෙවත් රු. 1,095,930,525ක් අයකර ගැනීමකින් තොරව වසරකට වැඩි කාලයක් ඉතිරිව තිබුණි. තවද, භාණ්ඩ ප්‍රවාහන නිෂ්කාශන, රජයේ බහාලුම් තැන්පතු සහ අනෙකුත් ණය ගැතියන්ගෙන් සියයට 95 ක් හෙවත් එකතුව රු. 91,139,337 ක් වසර 03 කට වැඩි කාලයක් අයකර ගැනීමකින් තොරව රැඳී තිබුණි.</p>	<p>මුළු හිඟ ශේෂයෙන් රු. 1,010,026,050 ක වෙළෙඳ ලැබිය යුතු මුදල් සඳහා 2013/14 සිට මේ දක්වා විශේෂිත සහ සාමූහික භානිකරණයක් ලබා දී ඇති අතර එය 2020/21 වර්ෂය සඳහා වන මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ අංක 18.1 සටහනේ දැක්වේ.</p> <p>තවද, 2022/12/08 දිනැති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍ර අංක.266/2021/87 ප්‍රකාරව හිමිකරුවන් විසින් වසර තුනකට පසුව හිමිකම් නොගත් කන්ටේනර් තැන්පතු නැවත ලියනු ලබන අතර, නැව් සමාගම් ආපසු නොගෙවූ බහාලුම් තැන්පතු කපා හරින ලද අතර 2021/22 වර්ෂය සඳහා වන මූල්‍ය ප්‍රකාශන යාවත්කාලීන කරන ලදී.</p> <p>තවද, රජයේ බහාලුම් තැන්පතු 2021/22 මුදල් වර්ෂයේදී පැහැදිලිව සඳහන් කරන ලදී.</p> <p>1999 වර්ෂයේ නව ගිණුම්කරණ පද්ධති හඳුන්වාදීමත් සමඟ මෙම ශේෂයන් ඉදිරියට ගෙන ගොස් ඇත. එම නිසා මෙම අයකරගැනීම් සිදු කර තිබුණේද, නොතිබුණේද යන්න හඳුනාගත නොහැකි විය. මේ සම්බන්ධයෙන් කිසිදු ලියවිල්ලක් හමු නොවීය.</p>	<p>ණයගැති ශේෂ අය කර ගැනීම සහ ණය හිමි ශේෂයන් තහවුරු කිරීම සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණය විසින් නිසි අභ්‍යන්තර පාලනයක් හඳුන්වා දිය යුතුය.</p>
<p>තවද, නියෝජිතයින් 18 දෙනෙකුගෙන් ලැබිය යුතු රු.3,120,768 ක් වූ නියෝජිතායතන කොමිස් මුදල් වසර 03 කට වැඩි කාලයක් අයකර නොගෙන ඉතිරිව තිබූ අතර නියෝජිතයින් 17 දෙනෙකු ක්‍රියාත්මක නොවන අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට ඔවුන්ගේ මුළු ශේෂය රු.2,004,609 ක් විය. ණය අයකර ගැනීමේ ක්‍රියාපටිපාටිය කාර්යක්ෂමව ක්‍රියාත්මක නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.</p>		

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(i) 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක. PED12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 7.4.5 ඡේදය</p>	<p>ස්ථාවර වත්කම් සහ ඉන්වෙන්ටරි සත්‍යාපනය කිරීම මගින් වාර්ෂිකව භාණ්ඩ සමීක්ෂණයක් සිදු කළ යුතුය. ඊට පටහැනිව, යාත්‍රා දෙකෙහි තිබූ රු.260,130,072 ක් වටිනා ඉන්වෙන්ටරි අයිතම සඳහා 2021 මාර්තු 31 දිනට</p>	<p>සලකන ලද වර්ෂය තුළ දෙකම වරායට නොරොච්චෝලේ වරායට පැමිණි අතර, එන්නත පූර්ණ වශයෙන් එන්නත් කර හේතුවෙන් මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් වත්කම් සත්‍යාපනය සඳහා</p>	<p>මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් නොගවුම් සහ නිරවද්‍යතාවය සහ පැවැත්ම තහවුරු කිරීම සඳහා ස්වාධීන මණ්ඩලයක් මඟින් තොර සත්‍යාපනය කල යුතුය.</p>

භෞතික සත්‍යාපනය සිදු කර නොතිබුණි.

නෞකාව වෙත නොයන ලදී. නමුත් අපි එම කාල සීමාව තුළ නැව් සඳහා සපයන ලද සියලු සැපයුම් සමඟ වත්කම් ලේඛනය යාවත්කාලීන කර ඇති අතර මාර්තු 31 දිනට කපිතාන් (Master) සහතික කළ බංකර් තොග (Bunker Stock) සහ ලිහිසි තෙල් (Lube oil) තොග ගිණුම්වලට ගන්නා ලදී.

- (ii) 2017 ඔක්තෝබර් 25 දිනැති අංක 05/2017 දරන කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තු වක්‍රලේඛය. වෘත්තීය දීමනාවට හිමිකම් ලබන්නේ වක්‍රලේඛයේ සඳහන් දීමනාවට හිමිකම් නොලබන නිලධාරීන් පමණි. මෙයට පටහැනිව, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ පැමිණීමේ දීමනාව, ලේකම් දීමනාව, වාහන දීමනාව, අමතර දීමනාව සහ රඳවා ගැනීමේ දීමනාව ලබාගත් සේවකයින් 11 දෙනෙකු සඳහා රු.856,638 ක වෘත්තීය දීමනා සමාගම විසින් ගෙවා තිබුණි. තවද, සමාගම විසින් 2019/20 වර්ෂයේදී ද සේවකයින් 13 දෙනෙකු සඳහා එකතුව රු.1,109,085 ක එම දීමනාව ගෙවා තිබුණි.
- වෘත්තීය දීමනා ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් අංක 05/2017 දරන කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තු වක්‍රලේඛය 2017 ඔක්තෝම්බර් මස සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි සිලෝන් ෂීපින් කෝපරේෂන් සමාගම විසින් පිළිගන්නා ලද අතර MM 1 -1 කාණ්ඩයේ වසර 11ට වැඩි සේවකයින් සඳහා ද එය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අනුමත කර ඇත.
- සීමාසහිත සිලෝන් ෂීපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් පුර්ණ වශයෙන් රජයට අයත් සමාගමක් වන බැවින්, එය භාණ්ඩාගාරයේ කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කරන ලද අදාළ වක්‍රලේඛ අනුගමනය කළ යුතුය. ඒ අනුව විශේෂ දීමනා ගෙවීම සඳහා අනුමැතිය ලබාගත යුතුය.

1.8 බදු රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2003 සැප්තැම්බර් 3 දිනැති අංක: VAT/Gen/04 දරන ලිපිය මගින් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ලබා දී ඇති උපදෙස් අනුව මුදල් පදනම මත එකතු කළ අගය මත බද්ද (VAT) ගෙවීමට සමාගම බැඳී සිටී. එබැවින්, ඉන්වොයිසි 20කට අදාළව 2012 නොවැම්බර් 19 සිට 2018 ජනවාරි 16 දක්වා වන කාලය සඳහා ලංකා ගල් අඟුරු (පුද්ගලික) සමාගමෙන් වැට් බද්ද අය කර ගැනීමට අපොහොසත් වීම හේතුවෙන් ගෙවිය යුතු වැට් බද්ද ලෙස රුපියල් 66,419,287 ක් පැවතුනි. තවද, 2018 ජනවාරි 17 වැනි දින සිට අනුපාතය කිරීම ශුන්‍ය ලෙස ප්‍රකාශ කිරීම	2018-01-17 දිනට පෙර බත්තල් ගාස්තු මත වැට් බදු ගෙවන ලෙස දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව දැනටමත් ලංකා ගල් අඟුරු සමාගමට නියෝගයක් නිකුත් කර ඇත. ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය/ලංකා ගල් අඟුරු සමාගම විසින් නොර්ච්චෝලේ බලාගාර පර්යන්තයේ මතු කරන ලද ප්‍රායෝගික ගැටළුව හේතුවෙන් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිදහස් කරන ලද 2018-01-17 දිනට පසුව සියලුම ඉන්වොයිසි නිකුත් කර ඇත. කෙසේ වෙතත්, ඔවුන් තවමත් 2018-01-17	අදාළ පාර්ශව අතර සාකච්ඡා මගින් ගැටලුව විසඳීමට කළමනාකාරිත්වය පියවර ගත යුතුය.

සලකා බැලීමට ලංකා ගල් අඟුරු (පුද්ගලික) සමාගම සහ බත්තල් සම්බන්ධ සමාගම අතර පවතින ආරවුල සම්බන්ධයෙන්, දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2018 ජනවාරි 17 දින ලිපි අංක: ACT 17/9 යටතේ පැහැදිලි කිරීමක් නිකුත් කර ඇති අතර, ඒ අනුව ලංකා ගල් අඟුරු (පුද්ගලික) සමාගම විසින් පැහැර හරින ලද වැට් බද්ද සමාගමට ගෙවීමට අවශ්‍ය වේ. මෙම ආරවුල දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ විසඳී නොතිබූ අතර ලංකා ගල් අඟුරු (පුද්ගලික) සමාගමෙන් පැහැර හරින ලද වැට් බද්ද අය කර දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට ගෙවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

ඉන්වොයිසි දිනයට පෙර බත්තල් ඉන්වොයිසිවල වැට් බද්ද පියවා නැත. ඒ අනුව, ඔවුන් වැට් ගාස්තු පියවූයේ නම්, අපට එම මුදලම දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත පියවිය හැකිය. සිලෝන් ෂීපින් කෝපරේෂන් සමාගම දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත වැට් ගාස්තු ගෙවන්නේ දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් දෙන ලද අනුමැතිය මත මුදල් පදනමට ය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.527,125,027 ක අලාභයක් වූ අතර ඉකුත් වර්ෂයේ ඊට අනුරූප අලාභය රු. 1,085,215,556 ක් විය. ඒ අනුව, මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු.558,090,529 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. පෙර වසරට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මූල්‍ය වියදම් රු.511,109,335 කින් හෙවත් සියයට 26 කින් සහ සෘජු වියදම් රු. 594,160,148 කින් හෙවත් සියයට 23 කින් අඩුවීම මෙම වර්ධනයට හේතු විය.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයයන්වල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

අයිතමය	2020/21	2019/20	වැඩිවීම/ (අඩුවීම)	ප්‍රතිශතය
මුළු ආදායම	3,094,619,027	3,849,354,149	-754,735,122	-20
තම යාත්‍රා මගින් භාණ්ඩ ප්‍රවාහන ආදායම	1,425,339,909	1,638,808,541	-213,468,632	-13
ඇමතුම් කොමිස් (Address Commission)	475,573,131	542,878,386	-67,305,255	-12
නිෂ්කාශන සහ යොමු කිරීම්	8,337,584	19,583,422	-11,245,838	-57
යාත්‍රා කිරීම	597,832,869	1,055,883,158	-458,050,289	-43
සෘජු වියදම්	2,042,821,008	2,636,981,156	-594,160,148	-23
දළ ලාභය/ (අලාභය)	1,051,798,018	1,212,372,993	-160,574,975	-13
මූල්‍ය වියදම්	1,441,271,549	1,952,380,884	-511,109,335	-26
විනිමය අලාභ	684,460,191	1,009,958,492	-325,498,301	-32
පොලී වියදම් - යාත්‍රා ණය	756,811,358	942,422,392	-185,611,034	-20
වගකීම්				
කෙටි කාලීන ණය ගැනීම්	1,020,271,290	808,290,000	211,981,290	26
බදු පසු ලාභය/(අලාභය)	(813,320,485)	(1,154,469,109)	341,148,624	29

පහත නිරීක්ෂණ සිදු කරනු ලැබේ.

- (i) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සමාගමේ ආදායම පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව රු. මිලියන 754.74 කින් හෙවත් සියයට 20 කින් අඩු වී තිබුණි. මේ අතර, පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව දළ අලාභය රු.මිලියන 160.57 කින් හෙවත් සියයට 13 කින් අඩු වී තිබුණි.
- (ii) සමාගමේ ආදායම සියයට 20 කින් අඩු වී තිබුණද, සෘජු වියදම් සියයට 23 කින් අඩුවීම හේතුවෙන් එම කාලය සඳහා දළ අලාභය සියයට 13 කින් අඩු වී තිබුණු අතර බදු ගෙවීමෙන් පසු ශුද්ධ අලාභය සියයට 29 කින් අඩු වී තිබුණි. විනිමය අලාභය අඩු වීම මෙයට හේතුව විය.

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය

අනුපාතය	2020/21 ප්‍රතිශතය (%)	2019/20 ප්‍රතිශතය (%)
ලාභදායීත්ව අනුපාත		
දළ ලාභ ආන්තිකය	34	31
බදු ගෙවීමට පෙර ශුද්ධ අලාභ ආන්තිකය	-17	-28.20
	39.83	90.5
හිමිකම් මත ප්‍රතිලාභ (දෙකම සෘණ වේ)	(දෙකම සෘණ වේ)	(දෙකම සෘණ වේ)
යොදවන ලද ප්‍රාග්ධනය මත ප්‍රතිලාභය	2	-1
වත්කම් මත ප්‍රතිලාභය	-7	-8
කොටසක් සඳහා ඉපැයීම්	-105	-217
ද්‍රවශීලතා අනුපාත		
ජංගම අනුපාතය	1.15	1.27
ක්ෂණික අනුපාතය	1.02	1.18

පහත නිරීක්ෂණ සිදුකරනු ලැබේ.

- 2.3.1 පෙර වර්ෂය හා සසඳන විට, වර්ෂය අවසානයේ ශුද්ධ (අලාභය) පෙර වර්ෂයේ පැවති සියයට 28.2 සිට සියයට 17 දක්වා අඩු වී ඇත. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ වත්කම් භානිකරණය පෙර වර්ෂය හා සසඳන විට සියයට 40 කින් හා මූල්‍ය වියදම් සියයට 26 කින් අඩු වී ඇති අතර අනෙකුත් ආදායම් සියයට 49 කින් ඉහළ ගොස් ඇත. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ශුද්ධ අලාභ ආන්තිකය අඩුවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් මෙම කරුණු හේතු විය.
- 2.3.2 2019/2020 පෙර වසරට සාපේක්ෂව ප්‍රාග්ධනය මත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය සෘණ සියයට එකක සිට ධන සියයට දෙක දක්වා වැඩි වී ඇත.
- 2.3.3 පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සමාගමේ ජංගම අනුපාතය 1.27 සිට 1.15 දක්වා අඩු වී ඇත. ජංගම වත්කම් සහ ජංගම වගකීම් පිළිවෙලින් සියයට 30 කින් සහ සියයට 23 කින් අඩු වී තිබුණද, වෙළඳ සහ වෙනත් ලැබිය යුතු දෑ සියයට 58 කින් විශාල ලෙස අඩු වී ඇති අතර කෙටි කාලීන ණය ගැනීම් සියයට 26 කින් වැඩි වීම පෙර වසරට සාපේක්ෂව ජංගම අනුපාතය වැඩිවීමට හේතු විය.
- 2.3.4 ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය වර්ධනය වීම හේතුවෙන් ප්‍රවර්තන වර්ෂය අවසන් වන විට කොටසක් සඳහා සෘණාත්මක ඉපැයීම් රු. 217 සිට රු.105 දක්වා සියයට 51 කින් අඩු වී ඇත.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(i) සමාගම විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන IFS ගිණුම්කරණ පද්ධතියේ එක් බැංකු ගිණුම් අංකයක් (ලංකා බැංකුව 5935658) සඳහා සමාගම විසින් වෙන වෙනම ලෙජර් ගිණුම් දෙකක් (ලෙජර් ගිණුම් අංක: 16160 සහ ලෙජර් ගිණුම් අංක 16120) පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණි.	ඔව්, නමුත් අපි සිලෝන් ෂීපින් කොරපරේෂන් විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන ගිණුම් දෙකකින් ප්‍රතිඵලය ලබා ගන්නෙමු.	ගැටලුව නිවැරදි කර එක් බැංකු ගිණුමක් සඳහා එක් ලෙජර් ගිණුමක් පවත්වාගෙන යාමට කළමනාකාරීත්වය පියවර ගත යුතුය.
(ii) ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරියට අයත්ව තිබූ 18 වැනි පටුමග, අලුත් මාවත, කොළඹ 15 හි පිහිටි ඉඩමක් නිවාස ව්‍යාපෘතියක් සඳහා අත්පත් කර ගැනීමට 1979 ජූලි 23 වැනි දින සමාගම විසින් රු.250,000ක් වැය කර තිබුණි. මෙම ඉඩම සමාගමේ නමට පැවරීමට කැබිනට් අනුමැතිය හිමිව තිබුණද, 2022 ජූනි 15 දින වන විටත් එම ඉඩම් පවරාගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. තවද, එම ඉඩම 1994 දී රුපියල් 4,000,000 ක මුදලකට ප්‍රත්‍යාගණනය කර තිබුණු අතර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දේපල පිරිසිදු සහ උපකරණ යටතේ එය දක්වා තිබුණි.	එම ඉඩම රජයේ ඉඩමක් බැවින් පැවරුම් සහතිකය ලබා ගැනීම සඳහා සිලෝන් ෂීපින් කෝපරේෂන් සමාගම ඉඩම් කොමසාරිස්වරයා හමුවිය. දැනට සිලෝන් ෂීපින් කෝපරේෂන් සමාගම නිවාස (5න්) 02ක් භාවිතා කරන අතර ඉඩමේ අයිතිය ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය වෙතින් සිලෝන් ෂීපින් කෝපරේෂන් සමාගම වෙත පවරාගැනීමට බලාපොරොත්තු වේ. 2021.07.02 දිනැති අංක 21/1235/328/021 දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය ගරු අමාත්‍යවරයා විසින් ඉදිරිපත් කර තිබුණු අතර අංක.S/Mis/520 දරන මිනින්දෝරු සැලැස්මේ දැක්වෙන පරිදි එකී ඉඩම පැවරීමට අමාත්‍ය මණ්ඩලය අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී. අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අනුකූලව කටයුතු කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය වෙත දන්වා ඇති අතර ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරියේ තහවුරු කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා කෙටුම්පත් හුවමාරු ඔප්පුව අවසන් කිරීම සිලෝන් ෂීපින් කෝපරේෂන් සමාගම විසින් අපේක්ෂාවෙන් සිටියි.	කැබිනට් තීරණය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රියාවලිය වේගවත් කිරීමට ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරියේ සම්බන්ධීකරණය සහිතව කළමනාකාරීත්වය කටයුතු කළ යුතුය.